

Aj úroda jesenných plodín bola priemerná

Výkyvy počasia a tlak škodcov rozhodol o prívlastku tohtoročnej úrody jesenných plodín: je priemerná. S výnimkou cukrovej repy sú už všetky plodiny v skladoch alebo sa spracovávajú. Poľnohospodári už ukončili aj sejbu ozimín pre budúcu úrodu. Aktuálne sa na poliach okrem zberu repy už nepracuje, pôda oddychuje a naberá živiny pre budúci rok.

Rovnako, ako dopadli úrody letných plodín (obilniny a repka olejná), tak sa skončili aj úrody plodín zbieraných na jeseň. Rok 2024 hodnotí Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora ako priemerný rok. Z množstva a kvality úrod ubrali klimatické zmeny, tlak chorôb a škodcov.

Zemiaky sú pre Slovákov druhý chlieb. Rok 2024 ukázal, že produkcia zemiakov je čoraz náročnejšia, riskantnejšia a drahšia. Suché a horúce počasie na konci jari a začiatkom leta, extrémne výdatne dažde počas neskorého leta až jesene vedúce k záplavám sú dôkazom klimatickej zmeny.

Po piatich rokoch každoročného úbytku pestovateľských plôch sme v tomto roku pestovali zemiaky na ploche väčšej o 12,4 %. Celková ponuka, ktorej objem možno odhadovať na 445,1 tis. ton, by mala byť nižšia v porovnaní s hospodárskym rokom 2023/2024 o 5,9 %. Na zabezpečenie domácej spotreby bude vzhľadom na nízku produkciu potrebné doviezť zemiaky vrátane výrobkov v objeme 196,5 tis. ton.

Aj cukrovú repu sme v tomto roku pestovali na väčšej výmere. Zasiatych viac než 23 500 ha je najvyššia výmera od roku 2007. Z kampane 2024/2025 očakávame produkciu cukru v objeme 165 000 ton, ktorá by mala postačovať na pokrytie sebestačnosti Slovenska v tejto komodite. Pestovatelia však nemali jednoduchý rok. Nedostatok zrážok v kľúčových mesiacoch a extrémne vysoké teploty mali za následok zastavenie rastu cukrovej repy, rozšírenie vírusov a hniloby. Kvalita repy sa výrazne znížila. Je predpoklad, že sa nepozbiera celá výmera repy. Aktuálne je v pôde menej než 15% zvyšnej úrody.

Repka olejná je pre budúcu sezónu zasiata na ploche nižšej o cca 3,5% než vlani. V niektorých oblastiach ju ohrozujú škodcovia. Pestovatelia predpokladajú, že po zime časť plôch budú musieť vyorať. Zároveň neočakávajú takú slabú úrodu ako v aktuálnej sezóne.

Výsledky úrod za členov Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory:

Kukurica na zrno (priemerná úroda 7,55 t/ha v roku 2024) poskytla mierne podpriemernú úrodu v porovnaní so šesťročným priemerom za obdobie rokov 2018 - 2023 (7,59 t/ha) a s rokom 2023 (7,77 t/ha).

Slnečnica (priemerná úroda 54,75 t/ha v roku 2024) poskytla mierne podpriemernú úrodu v porovnaní so šesťročným priemerom za obdobie rokov 2018 - 2023 (2,81 t/ha) a s rokom 2023 (3,06 t/ha).

Cukrová repa (priemerná úroda 54,75 t/ha v roku 2024) poskytla mierne podpriemernú úrodu v porovnaní so šesťročným priemerom za obdobie rokov 2018 - 2023 (58,28 t/ha) a s rokom 2023 (62,40 t/ha).

Zemiaky (priemerná úroda 27,56 t/ha v roku 2024) poskytla mierne podpriemernú úrodu v porovnaní so šesťročným priemerom za obdobie rokov 2018 - 2023 (25,57 t/ha) a s rokom 2023 (28,56 t/ha).

Sója (priemerná úroda 2,11 t/ha v roku 2024) poskytla mierne podpriemernú úrodu v porovnaní so štvorročným priemerom za obdobie rokov 2020 - 2023 (2,41 t/ha) a podpriemernú úrodu v porovnaní s rokom 2023 (2,75 t/ha).

Kukurica na siláž (priemerná úroda 29,01 t/ha v roku 2024) poskytla nadpriemernú úrodu v porovnaní s o štvorročným priemerom za obdobie rokov 2022 - 2023 (25,27 t/ha) a mierne podpriemernú úrodu v porovnaní s rokom 2023 (33,48 t/ha).